XVIII-ik évfolyam. 17-ik szám. Kőszeg, 1898. április 24-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt — 4 korona, negyedévre 1 frt — 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fir. - Hirdetések nagyság szerint.

Iparosaink panasza és annak okai.

Iparosaink az élet nehéz küzdelmében kifáradva, feljajdulnak és elpanaszolják bajukat. Tudják, hogy a hatóságok nem szeretnek iparügygyel foglalkozni s intézkedéseikkel odahatni, hogy a kis-iparosnak is jusson munka és kenyér. Hanem, ami az iparos-osztálynak ennél még jobban fáj, mert érzékenyebben sujtja, az az, hogy egyesek is elfordulnak tőlük s megrendelik szükségleteiket Szombathelyen vagy Bécsben, szóval idegenben, megfosztván ezáltal a helybeli ipart létének alapfeltételeitől.

E panaszszal, bár nem vagyunk beavatva okába, foglalkoznunk kell, talán nyitjára találunk a bajnak. Ugy tetszik nekünk, hogy a ruha-félék beszerzésénél divatos az a szokás, hogy a keresett jobb szabás és változatosabb anyag kedvéért a a megrendelők nagyobb városokba, sokszor külföldre fordulnak szükségleteikért. Iparosaink panaszát tehát főleg e körülményre kell alapítanunk, s azt hiszszük, hogy ez bizony érzékenyen érintheti a panaszolkodókat. Nem is járja, hogy hiuságból mellőzzük a velünk élő iparosember munkáját. Nekünk társadalmilag is fel kell karolnunk az iparost és öntudatos szocziálpolitikát csinálnunk. Csakhogy e mellett azután magának az iparosnak is meg kell tennie a magáét, arra törekedvén, hogy a tisztességes megélhetés eszközeit megszerezze. Azok, akik hivatvák iparviszonyainkat tanulmányozni s évről-évre nyilvánosságra hozni a tapasztalt észleleteket, útmutatással szolgálnak e tekintetben. Ott találjuk például a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara legutóbb kibocsátott évi jelentésében az általános iparviszonyokat érintő részénél, amin iparosainknak okulniok kell, hogy helyzetük javításában maguk is közreműködjenek. Ott ilyeneket olvasunk:

„Iparunk *végveszedelmé*-ről, mit főkép kisiparosaink hangoztatnak oly gyakran, még sem lehet szó, mert hisz még mindig elég s talán napról-napra szaporodó oly példával találkozunk, a mely kétségbevonhatatlanul bizonyítja, hogy a szorgalom, képzettség, takarékosság ma is megtermi gyümölcseit az iparűzés terén s a józan, mesterségét értő s ügyekvő iparos föltétlenül számíthat fáradságának óhajtott eredményére".

Odább pedig a kép másik oldaláról ilyeneket:

„A fóok, mely iparosaink tekintélyes részének boldogulását akadályozza, az általános és szakképzettség hiánya. Köztudomásu, hogy iparostanulóink a legtöbb esetben csak kezdetleges falusi elemi iskolákban szerzett fagyatékos ismeretekkel lépnek a műhelybe, minek megtörténte után az általános művelődés terén való rendszeres haladásra, a fogyatékos ismeretek kiegészítésére többé nem gondolnak. Sajnos, hogy e tekintetben munkaadó mestereik, de meg maga törvényhozásunk is segítségükre vannak, mert a mestereknek még mindig nagy része — ha nem is akadályozza meg tanulóinak az ipari-kola látogatását — közönynyel viseltetik az iránt, hogy az ifjak, kiknek nevelése és képzése rája bízatott, fölfegyverzik-e magukat azokkal az ismeretekkel, melyek önálló iparosoknál — az elkerülhetetlen életküzdelem sikerse megállása érdekében — nélkülözhetetlenek . . . . A fölszabadult fiatal iparos rövid idő alatt önálló lesz, pedig sokszor a szakképzettség elemi részeivel is csak alig rendelkezik; a magasabb szakképzettséget nem is említjük, mert ennek megszerzése hazánkban, nevezetesen kamaránk kerületében, még sok nehézségbe kerül".

Szívleljék meg iparosaink az itt elmondottakat, művelődjenek, tömörüljenek, haladjanak s meg lehetnek győződve, hogy így boldogulásuk föltételeit helyesen alkalmazták, a nyujtott jobb munka arányában pedig keresletük is mind jobban fog fokozódni.

A sopron-kőszegi vasut.

A *Soproni Napló* mult vasárnapi száma reflektál lapunknak a sopron-kőszegi vasut ügyében közölt czikkeinkre. Az eszmék tisztázására vezethet csak, ha a tervezett vasutvonalra vonatkozó mindennemü nézeteket megismerjük s azért megokoltnak tartottuk laptársunk említett czikkének a közzétételét, hadd lássa az olvasó, miként vélekednek mások is vasutügyünk felett. A czikkely egész terjedelmében a következő:

A sopron-kőszegi vasut ügyével a kőszegiek ez idő szerint élénken foglalkoznak. A dolog magyarázata az, hogy a vasut engedélyesei törzsrészvények jegyzése iránt keresték meg Kőszeg városát. Az ottani magyar lap, a *Kőszeg és Vidéke* már a második czikket közli arról, hogy jegyezzen-e a város törzsrészvényeket vagy sem. Nagy dolog ez abban a csinos, de meglepően csendes kis városban, hol ritkán akad oly érdekes és fontos tárgy, melyről az ujság kétszer is czikkezhetnek. Pedig könyen meglehet, hogy még egy harmadik czikk is napvilágot fog látni Kőszeg magyarnyelvü lapjában, mert a

TÁRCZA.

A nők és a dohányzás.

Nem ismerek olyan nőt, kivéve az emanczipaltak gárdájából valót, ki elvből nem volna ellensége a dohányzásnak. Féltékenység okozta-e, nehogy a férfiaknak más eszményei is legyenek az asszonyon kivül, — de tény, hogy amint a dohány divatba jött, az asszonyok rögtön partot ütöttek ellene.

Mikor Bethlen Konstantinápolyból hazajött, magával hozta az első pipát, amelyet addig Kolozsvár városában láttak és estefelé kikönyökölvén házának erkélyére, onnan eregette a füstöt égnek, az asszonyok összeseregleltek az utczán és deputáczióba mentek a fejedelemasszonyhoz, hogy ne engedje megesni ezt a csufot városukon.

A fejedelemné pedig nyomban maga elé idézte Bethlent, lehordta kegyetlenül és megtiltotta neki azt a sátáni mesterkedést. Pedig akkor már a férje is, a jó Apafi, meg volt nyerve a dohányzásnak, — csakhogy titokban gyakorolta passzióját és dehogy mert volna vele meg eldicsekedni az ő felesége előtt.

Az asszonyok ezt a velük született féltékenységet a dohány ellenében ugy leplezik, hogy ráfognak minden csúfságot a szegény gondűző pipára. Hogy betekeríti a függönyöket, az még hagyján! mondják a szép közvádlónak — de megtámadja az egészséget, idegessé teszi a férfiakat, — rossz emésztést okoz, meg álmatlanságot. Hogy a férjek rosszkedvüen ülnek ebédnez meg vacsorához, — minden eledelt kifogásolnak és csak ugy válogatnak a jó falatok közt, ennek csupán csak szivar, meg a pipa az oka.

Sulyos vád és ha be lehetne bizonyítani, valóban megérdemelné a vádlott, ami világszerte el van terjedve, hogy ogesékel őket. De lássuk csak, nem volna-e mód arra, hogy a nagy tüzvészből mégis megmentsük azt, ami megmenthető.

Volt nekem egy derék öreg protektorom, aki husz és néhány esztendő előtt beavatott a dohányzás művészetébe. — Ott lakott, ahol Magyarországon a legnemesebb bor terem és az öreg Mezőssy Lászlót mindenki ismerte nemcsak a Hegyalján, de széles Magyarországon.

Az első pipát tőle kaptam és annak ezüst kupakjába be volt vésve az igazán megszívlelendő jelmondás:

— Uti, non abuti.

Élj vele, de vissza ne élj vele; ezt a tanácsot adta nekem Mezőssy bátyánk és azt hiszem, ha valamennyien követnők, akik az ur szine előtt pipázunk, a szép asszonyok haragja is lecsillapulna és nem indítanának élet-halál harczot ezen kedvencz passziónk ellen.

Kétség nem fér hozzá, rászolgáltunk az ellenszenvre, mert tulzásba vittük a dolgot. E század elején abban a hirben állott a magyar, hogy valamennyi európai nép között a magyar fogyasztja a legtöbb dohányt és gróf Wartenegg, aki 1817-ben végig utazta hazánkat, azt irja rólunk utleirásában: Sogar der Säugling an der Mutterbrust raucht in freien Stunden sein Pfeifchen (még a csecsemő is pipázgat szabad óráiban) és én magam is jól emlékszem, hogy nagyapám vendégszeretetéről híres házában külön embert tartottak, akinek azért járt ki a konvenczió, mivel a familia és a vendégek számára dohányt vágott és a pipákat rendben tartotta. — Nem mondhatnám, hogy sinecura volt az állása, mert napokig dolgozott, sokszor pedig ünnepek előtt és szüretnek idején, még a zejszakát is segítségül hivta. Ilyen körülmények közt aztán valóban nem csuda, hogy nagyanyáink szíve megtelt gyülölettel a dohány ellen és ez az ellenszenvet anyáink szívébe is átplántálták.

Hanem ami a fentebb formulált vádakat illeti, azokat nem lehet ugy általánosságban elfogadni, de még kevésbé helybenhagyni. Ha a dohány csakugyan olyan veszedelmes portéka volna, mint a minőnek az asszonyok szeretik feltüntetni, első sorban a dohánygyárak munkásain nyilvánulna rettentő hatása, ahol a részben még nyers dohány nikotin-tartalmu kigőzölgése megtámadná az abban az atmosferában élők egészségét.

Pedig a statisztika mutatja, hogy azok a munkások nem szívbajosok, étvágyuk nincs megrontva, nem idegesek, sőt még bizonyos járványok is kerülik őket, mert a mikrobok és a beczillusok nem szeretik a dohányszagot. Tény az, hogy a dohányos ember kevesebb táplálékkal is beéri és tovább birja a koplalást, miut a nem dohányos, de a nikotin eme erényéből azért még sem illik fegyvert kovácsolni ellene.

A dohány eme kitünő hatása, tisztelt hölgyeim, különösen a katonaságnál észlelhető; hosszabb marsokná elveszik a bakától a pálinkát és helyébe a pipát ajánlják neki, mert van a dohánynak stimuláló és jókedvre derítő hatása. Ennekmiatta megesik az is, hogy olyan ezredes, aki különben nem szokott pipázni — tán a felesége kedveért? — ütközet előtt a kedvéert rágyujt. Ismertem egy öreg huszárezredest, aki az attak előtt végig nézte a sorokat és azt a katonát, a kinek pipája nem jó szelelt, a második glédába állította: nem bizott benne.

Egyszer pedig az ütközet hevében szemközt jön vele egy porosz dragonyostiszt — a história az 1866-iki háboruban esett meg — és fölemelte kardját fejének mérve. Az ezredes pedig, aki pipájával bajlódik rákiált:

— Megálljon hát, nó! Nem látja, hogy most a pipámmal vagyok elfoglalva?

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

tervezett vasut ügye két táborra osztotta a város intéző köreit, a melyek most nagyban igyekeznek egymást kapacitálni. S ez aztán már igazán szenzáczio lesz Kőszegen. Persze a vasut-ellenes párt az erősebb. Miert? nem tudjuk. A párt azonban bizonyára tudni fogja, mert különben nem vállalkozott volna egy tagja arra, hogy a többször emlitett kőszegi lap hasábjain ellenséges allaspontját indokolja. Ez indokolás csattano részet a következőkben idézzük:

> A tervezett uj vasut – azt nemcsak megengedem, hanem igen valószinünek is tartom — előnyére lesz Sopron vármegyének es különösen magának Sopron városanak s tehát megeri azt az áldozatot, a mire a két törvényhatóság kesz. Megengedem másrészt azt is, hogy e vasut kiépitésével a kőszeg-szombathelyi vasut forgalma növekedni fog, de indirekt haszonnal, milyent figyelmen kivül nem lehet hagyni, az Kőszeg városára nem lesz, hanem igenis kárral, mely nem érhet meg sem 35, sem 20 ezer frtnyi, sem pedig annál kevesebb pénzbeli hozzajarulast eppen azoknak, a kik a kárt szenvedik. *Kőszeg városa szentelhet még egy érdekeinek jobban megfelelő vasuti vállalatra pénzáldozatot, de a tervezett sopron-kőszegi vasutra egy krajczárt sem adhat.* Nincs is a városnak ahhoz való tehetsége.

Eleg érthető az *„Egy adófizető“* e kijelentese, csak az a sajnalatos, hogy nem mondja meg közelebbről, mi az a kár, a mit Kőszeg a tervezett vasut kiépitése esetén szenvedhetne. Egy tekintet a vasuti térképre s teljesen tisztán áll előttünk Kőszeg vasutforgalmi elszigeteltsége. Egyetlen egy vasutvonallal rendelkezik, mely Szombathelylyel összekapcsolja s a mely *Kőszeget egyenesen Szombathely külvárosává teszi,* mert a vasutvonal csak Kőszegig halad es ott megszakad. De — a mint az idézett czikk elárulja — a kőszegiek eppen erre büszkék. Az *egy adófizető* e tekintetben a következőket mondja:

> . . . igen kenyes kerdés, hogy a várossal szemben támasztott pénzbeli igények esetleg való kielégítése arányban áll-e majd avval a nyilvanvalóan bekövetkezendő változással, mely Kőszegnek mint végallomásnak megszünésével a ki- es beszállás folytán eddig észlelt keresletet biztosította.

Tehát a végállomás, illetve a ki- es beszállásból eredő kereslet megszünése az, a mitől a kőszegiek félnek s a mit a sopron-kőszegi vasut kiépitése okvetlenül maga után vonna. Hogy értsük ezt? A kőszeg-szombathelyi vonal eddig zsák-ut, melynek Szombathely fele esik a nyilása s így természetes, hogy a forgalom is Szombathely felé irányul, a mely nagyobb város is, megyei székhely is és hatalmas vasuti csomopont, honnan minden irányban szabadon közlekedhetni. A vonal jelenlegi állapotának fentartása így csakis Szombathelynek áll érdekeben, miert ragaszkodnak tehát ahhoz a kőszegiek? Hiszen a Kőszegen be- és kiszálló utazok számára hátrányos visszahatást a tervezett vasut kiépitése egyáltalán nem gyakorolhat, sőt ellenkezőleg, mert nem csak azok, akik Szombathelyre vagy azon túl máshova iparkodván, eddig Kőszegen szálltak vasutra, fogják Kőszeget a jövőben ugyanily szándekkal fölkeresni, hanem azokra nézve is, a kik Sopron vagy Bécs felé igyekeznek, Kőszeg lesz a vasuti utazás kiinduló pontja, annyival inkább, mert a sopron-kőszegi vasuton, akár a m. á. v., akár gy.-s.e. vasut kezelje, minden esetben olcsóbb lesz a viteldíj, mint a déli vasuton. De az uj vasutvonal megépülése esetében létrejövő átmeneti forgalom Kőszeg eddigi vasuti áruforgalmat sem fogja korlátozhatni, abból az egyszerü okból, mert a város áruforgalma, mely 1897-ben 138,739 métermázsára rugott, nagyobb részében (86,597 metерm.) oly áruk leadásából állott, melyeket Kőszegen használtak föl; ilyen árukat képez a bor (6,353 mm.), czukor (1,536 mm.), ásványszén (21,380 mm.), buza (5,383 mm.), tengeri (13,296 mm.) stb. Es áruk fogyasztása állandó marad, akárhány vasutat is kap Kőszeg a jövőben. A mi pedig a feladott áruk mennyiségét (50,141 mm.) illeti, ez az uj közlekedési vonal megnyiltával csak növekedhetik, mert Sopronmegye déli része, mely közelebb esik Kőszeghez, mint Sopronhoz, még inkább Kőszeg kezeügyébe jut.

De hát nem az a mi szándékunk, hogy itt apróra beigazoljuk a kőszegi vasutellenes párt aggodalmának alaptalanságát. A ki okjektive gondolkozik is be fogja látni, hogy Kőszegre nézve az uj vonal csak előnyöket hozhat. Meg aztán nem szabad az ügyet kizárólag a mostani viszonyokra támaszkodva megitélni. Nyilt titok, hogy a magyar kormány az ország nyugati határa menten Fiumeig egyenes vasuti összeköttetést akar létesiteni, melynek egy nagy része már kész is és csak kiegészitésre vár. A sopron-kőszegi vasut is e vonal részet fogja képezni, melynek létrejöttével tehát Kőszeg egy nagy transversalis vasut vonal állomása lesz. Es van meg egy más jelenség is, mely Kőszeget vasuthalozata kiterjesztésére késztetheti; ez az osztrák gyárosoknak Magyarországba való mind gyakoribb beköltözése. E gyárosok eddig vagy a határ közvetlen közelében maradtak (Vimpácz, Lajtaujfalu, Lajta-Szt-Miklós) vagy pedig, ha beljebb jöttek, oly pontot választottak maguknak, mely fejlett vasuti összeköttetéssel bír, mint a milyen Szombathely is. Kőszegen a virágzó gyári ipar minden föltétele együtt van, csak a vasuti összeköttetés az, mit nélkülöz s minek hiánya a vállalkozókat Kőszegtől már nem egyszer elriasztotta.

Hogy Kőszeg, mint nyaraló hely is nagy lendületnek indulna, ha vasuti összeköttetései gyarapíttatnak, az meg éppen minden kétségen kivül áll. A város természet nyujtotta előnyeit kár volna jobban ki nem aknázni, mint a hogy ezt a kőszegiek eddig tették.

Csak ennyi, amit ezuttal elmondani akartunk. A dologban egy csepppet sem vagyunk érdekelve s csak az az indokolatlan ellenzékeskedés, a mi kőszegi laptársunk emlitett czikkében kifejezésre jutott, inditott bennünket arra, hogy e pár megjegyzést tegyük.

Az alatt a pár nap alatt, melyet a vasuti bejárás alkalmával Kőszegen töltöttünk s a melyre mindenkor kellemesen fogunk visszaemlekezni, a kőszegieket olyanokként ismertük meg, mint a kik a városuk érdekeit egytől-egyig a szivükön hordják. A haladni vágyás élénk érzete, melyet *Szorják* Hugó akkor oly megragadó közvetlenséggel fejezett ki, hiszszük, hogy Kőszeg intéző köreit nem engedi a helyes iránybol üres jelszavakkal elterittetni.

Ismét a szövetkezetekről.

A nyilvánosság minden organuma őszinte örömmel fogadta a törvényjavaslatot. Most, a mikor már mindnyájan gyönyörködhetünk annak teljességében, joguk és kötelességük mindazoknak, a kik az ügygyel már hoszabb idők óta foglalkoznak, hogy a javaslatnak esetleg sok vitára alkalmat nyujtó paragrafusait megvilágitsák és megmagyarázzák.

Ezzel a kötelességemmel élek és ez alkalommal a 15-ik és 53-ik §§-okkal fogok foglalkozni, melyek a következőképen szólnak:

„15. §. A tag a szövetkezet kötelezettségeiért üzletrésze névértékének ötszörös összegéig felelős“.

„53. §. A rendes tagok a központi hitelszövetkezet tartozásaiért üzletrészeik névértékének ötszörös összegéig felelősek“.

E két szakaszt sokan fogják megtámadni; pedig méltatlanul, mert én meg tovább mentem volna és a korlátlan, egyetemleges felelősséget mondottam volna ki és akkor sem tartottam volna a veszélytől, hogy abból egyes jóhiszemüekre kár háramlik.

A ma megievő szövetkezeteknek egy jó része már többször fokozta a felelősség sulyát ugy, hogy tizszeres egyetemleges felelősséget is vállaltak sok szövetkezetnél; de nem kivétel az sem, hogy korlátlan egyetemleges fizetési kötelezettséget vállaltak, melylyel elérték azt, hogy a hitelt olcsóbban nyerték, de koczkázatuk nem nagyobbodott; mert

mindig a közgyülés állapitja meg és adja a megbizást az igazgatóságnak arra, hogy a legközelebbi közgyülésig az igazgatóság milyen maximális összeg erejéig köthet ügyleteket és ezen ügyletek lebonyolitására takarék-betét és más hitelforrások felhasználásával fedezetet vegyen igénybe.

Már most: akár egyszeres, akár tizszeres, akár pedig korlátlan a felelősség, ezen így egyhangulag elhatározott üzletekert a hitelszövetkezet minden tagja egyetemlegesen felelős.

Ha a korlátlan felelősség, vagy ötszörös felelősség mellett is — az illető hitelszövetkezet összes tagjai csak is egyszeres felelősséget akarnak vállalni, ugy a közgyülés a meghivást az igazgatóságnak csak az üzletrészek egyszereséig fogja megadni.

Igy fogja legtöbb szövetkezet kezdeni, de ha ennek a megbizásnak keretén belül az igénybe vett hitelt legtöbbször már egy hónap alatt kimerítette és azt teljes biztonsággal elhelyezte, — látja, hogy ebből reájuk veszély nem hárul, legtöbbször már egy hónap mulva uj közgyülés lesz összehívandó, melyen most már — okulva a multakon — a hitelt és az üzletkört a jegyzett üzletrészek háromszorosáig fogják megállapitani; és ha három-négy hónap mulva ez is teljesen ki lesz merítve, jövedelmező beruházásokra forditva, ismét előáll a közgyülés szüksége, melyen a hitelt a törvény szerinti maximális összegig fogják felemelni és egy fél év alatt a legtöbb hitelszövetkezet ott lesz, hogy ujabb üzletrészek jegyzése válik szükségessé, hogy a hitel mérve fokoztassék és a szövetkezeti tagok hiteligényei fennakadás nélkül kielégittessenek.

Veszély csak akkor merülhetne fel, ha az egész igazgatóság felügyelő-bizottság, könyvvivő, pénztáros és a központ által a felügyelettel s betanitással megbizott könyvvivő, valamennyien, mind, kivétel nélkül elesett, jellemtelen gazemberek volnának.

Ezt még gondolatban sem szabad föltenni. Azért van meg a hitelszövetkezeteknek autonomiájuk, azért van meg a központnak esetleges veto-joga, hogy maguk közül mindig a legjobbat válaszszák ki.

Minden faluban van pap, tanító, jóindulatu birtokos, közigazgatási közeg és becsületes földmíves, kikre az igazgatás és felügyelet teljes biztonsággal átruházható; és ha ezek egyike esetleg félre is lépne: az ügykezelésnek, (mint a javaslatból is látszik) teljesen nyilvános volta miatt, már a második kísérletnél körmére lehet az illetőnek koppantani.

A vezetők ellenőrzik, hogy a hitel a bejelentett és szükséges beruházásra, konverzióra fordíttatik-e? Ha nem, ugy azonnal felmondottnak fog tekinteni és a 76. §. értelmében, minden pör nélkül, kielégítési végrehajtás utján behajtani.

A 23. és 64. §§-ok még különös jogokat biztosítanak a hitelszövetkezeteknek, a mikor az adós ingó vagyonára elsőbbségi zálogjogot nyernek.

Az 53. §. csakis a hitelszövetkezetre — mint tagokra — szól, csak ezek a rendes tagok a központi hitelszövetkezeteknél. Csak ezek tartoznak ötszörös felelőséggel a jegyzett üzletrészek után; minden más tag alapító és csak alapítványi üzletrészei erejéig felelős.

No már én abban semmi koczkázatot és igazságtalanságot nem látok, ha egy községi hitelszövetkezet az általa jegyzett 100 forintos üzletrész után 500 forintig felelős, ha ezzel a jegyzéssel a törvényben körülirt nagy horderejü összes kedvezményeket élvezni akarja és azon felül a kibocsátandó kötvények után befolyandó előnyös hitel egy bizonyos hányadában is részesülni akar.

Ne féljen senki, mert a törvénynyel nem ujabb terheket, de előnyöket akar a kis emberek részere a kormány biztosítani; tálczán nyujtja a jót, behunyt szemmel elfogadhatnók. Ha egyebet nem is érnének el törvénynyel, mint azt, hogy az üzletrészek gyüjtése által a szegény ember némi ingó vagyonra is tesz szert, már az is szép volna. De sokkal nagyobbak lesznek az eredmények, sokkal szebbek a gyümölcsök, mint azt azok látják ma, a kik még a hitelszövetkezetekkel ugy, mint mi, belterjesen egyaltalán nem foglalkoztak.

Dr. Gidófalvy István,
kir. közjegyző.

Folytatás a mellékleten.

S a dragonyos papirozza lovát, mosolyogva nézi a hiábavaló erőlködést — rosszul volt megtömve a pipa — aztán bluzába nyul és kivesz onnan egy havannát.

— Megengedi, ezredes ur? A pipája nem szelel: tudom magamról, hogy mily kellemetlen az.

— Köszönöm.

Rágyujtanak, kezet szorítanak, aztán neki mennek egymásnak kardelat. Az ezredes levágja a porosz tisztet, fölkapja maga ele a nyeregbe és kiviszi a csatasorból. A porosz halálkodik, de az ezredes kijelenti:

— Sohse halálkodjek! Azért tettem, hogy megtudjam, honnan veszi maga azokat a kitünő havannákat.

Íme hölgyeim, a dohányzásnak egyik áldása: megszünteti az ellenséges indulatot a férfiak szívében. Különösen a pipában volt meg mindenha ez a szép vonás, amint azt nagyon szépen kifejtette előttem annak idején Mezőssy László bátyam.

— Nem akarok lázítani a fináncz ellen — mondotta az öreg ur — de merem állítani, hogy politikai es társadalmi elvadulásunknak ő egyik főbb oka. Mióta a magyar gentry rákapott a czigarera es az őseitől átörökölt tajtékpipát fumigálja, a türelmetlenség dul közöttünk. Azelőtt volt egy jelszavunk, amely minden felekezetet es politikai pártot kibékített: — tetszik egy pipa azuzdohány, szomszéd? — ez a kérdés kivette a harag fulánkját a szívekből es ha aztán a diskusszió hevében mégis az asztalra csaptunk, ez csak argumentum volt, de nem violenczia. Ma azonban, mikor minden pipára két fináncz jut és az asszonyok is ellene vannak a dohányzásnak, nem csuda, ha elvadulnak az erkölcsök.

Mert, hogy tetszik tudni, még a skalpozó rézbőrüek között is a béke jelvénye a pipa.

Petőfi-Album.

(A Petőfi-társaság megbizásából szerkesztették: Bartók Lajos, Endrődy Sándor és Szana Tamás. Az Athenaeum irod. és nyomdai r.-t. kiadása. Ára füzve 6 frt, díszkötésben 8 frt, pompás celluloid-kötésben 10 frt.)

Félszázad előtt rügyfakadás idején kelt ki a véráztatta magyar földből a szabadság palántája. Káprázató napfényben fürdött s a lelkesedés melege táplálta. S aztán vihar jött, rettenetes fergeteg, a mely végigsöprött hazánkon s letarolta legszebb reményeinket.

S hosszu csönd állott be. De a félszázad előtt megtestesült Ige ujból feltámadott, s ama a magyar nemzet szabadon, büszkén ünnepelheti és ünnepi meg a magyar szabadság születése napját. E dicső napnak emlékéhez fűződik örökre a szabadság lánglelkü dalnokának, Petőfi Sándornak a neve. A kultusz, a melyet a magyar nemzet e névvel űz, a legszentebb, a legmagasztosabb: a maga geniuszát, nemzeti létének ősforrását tiszteli és dicsőíti benne. S midőn a Petőfi-társaság általános nemzeti szépirodalmi czélokon kívül a Petőfi-kultusz ápolását és terjesztését tűzte ki magának feladatul, nemzeti missziót vállalt magára, amelyért hála és elismerés illeti meg.

A Petőfi kultuszának egyik ragyogó momentuma az, amelyben a Petőfi-társaság közkincsesé teszi mindazt, a mi értékeset és szépet irók és művészek produkáltak Petőfi dicsőítésére. A Petőfi Album, a mely most hagyta el a sajtót, méltó arra, hogy ereklyegyüjteménynek tekintse minden magyarul érző ember. Akire a Petőfi-társaság az Album szerkesztését bízta, jogos önérzettel mutathatnak rá, hogy megbízatásuknak híven, a magasztos czélnak megfelelően tettek eleget. Összegyüjtötték a Petőfi-Albumban a legérdekesebb egykoru följegyzéseket s a modern magyar irodalom termékeiből mindazt, ami a költő életének és műveinek megvilagítására szolgálhat. Elvonul előttünk az egész — fájdalom oly rövid — korszak, a melyben Petőfi lángesze es lánglelke nagy jelentős része volt egy örökké emlékezetes nemzeti mozgalomnak. Oly irók, mint Jókai, B. Eötvös József, Arany János, Gyulai Pál, Gr. Teleki Sándor, Szana Tamás, Endrődy Sándor, Bartók Lajos, Vámbéry Ármin, Vajda János és számosan a régibb és ifjabb irói gárdából, akiket e nagy geniusz inspirált, festőink legkiválóbbjai, Munkácsy Zichy Mihály, Roskovits, Lotz stb. áhitattal és szeretettel járultak hozzá, hogy a Petőfi-kultusz a nemzet dalnokához méltón nyilatkozzék meg és terjedjen szerteszét az országban kunyhókban és palotákban.

A 260 oldalra terjedő nagy negyedrét alaku Album külsőleg is méltó ahhoz a nagyjelentőségü emlékhez, a melynek szolgálni hivatva van. Az Athenaeum részvt. híven kiadói tradiczióihoz, a melyeket Emich Gusztávtól örökölt, a ki Petőfi összes költeményeinek első kiadója volt, büszkeséget helyezte abba, hogy a tartalom gazdagságához a keret is illő legyen. Oly emlékkönyvet kap a kezébe a magyar közönség a Petőfi-Album-mal, a mely a mindenkoron ébren fogja tartani a mai nemzedéknél is a legnemesebb kultuszt, a melynek hazafi csak áldozhat, a nemzeti géniusz kultuszát.

HIREK.

— **Katonai szemle.** *Habrovszky* József honvédezredes a héten ismét szemlét tartott honvédzászlóaljunk felett. Habrovszkyt ő felsége a III. oszt. vaskoronarenddel tüntetvén ki, a zászlóalj tisztjei e kitüntetés alkalmából ovaczióban részesítették derék ezredesüket.

— **30 évig a hivek élen.** Jövő hó 3-án 30 éve lesz annak, hogy *Major* János a kőszegi plébániai javadalmat nyerte el. A katholikus hívek körében mozgalom indult meg, mely oda irányul, hogy a hit és tanitásügy fáradhatatlan bajnokát e ritka alkalomból méltó elismerés érje.

— **Előléptetések.** Az igazságügyminiszter *Korchmáros* Gáspár kir. járásbírót a VII. rangosztály 3-ik fizetési fokozatából a 2-ik fizetési fokozatba, továbbá *Markus* Kálmán, *Takó* József és *Horváth* János kezelőtiszteket a XI-ik rangosztály 3-ik fizetési fokozatából a 2-ik fizetési fokozatba léptette elő.

— **Városi ügyek.** Fontos városi ügyek kerülnek a legközelebb megtartandó város képviselő-testületi közgyülés elé. Ilyenekül felemlítjük: a városi számadásokat, a legujabb vasutügyet, a csendőrlaktanya és szegényház építését és a rajztanítói állás betöltését. Városatyáink bizonyára minden bölcseségüket és tudásukat vetik latba e fontos kérdések tárgyalása alkalmával.

— **Első áldozók.** A kath. plébánia-templomban fehérvasárnap reggel 8 órakor egy sereg apróság első ízben járult az ur asztalához. A hívőkkel szinig megtelt nagy-templom szentélyében két oldalt sorakoztak fiuk és leánykák, amidőn oltárhoz lépett *Major* János prépost-plébános s a mondott mise áldozó részénél meghato beszédet intézve apró híveihez, kielégítette őket a szent eledellel. A megható aktus szépen, a hívők nagy lelki gyönyörűségére folyt le.

— **Iskolai ünnepsly.** A dominikánák vezetése alatt álló összes leányiskolák folyó hó 17-én szép közönség jelenlétében iskolai ünnepélylyel ülték meg a szabadság hajnalhasadásának ötvenéves fordulóját. A programm a következő volt:

1. *Hymnus*, énekli a kar. 2. *Ötvenév*, Gergelytől, szavalja Bathó F. 3. *Induló*, 2 kezre, játsza Nagy P. 4. *A kis honleány dala*, szavalja Gósz V. 5. *Magyar vagyok*, szavalja Windisch M. 6. *Fohász*, énekli a kar. 7.) *Az 1848. évi törvények*, olvassa Ruszák R. 8. *Rákóczy induló*, énekli a kar. 9. *A magyarok Istene*, Petőfi, szavalja Varga. 10. *A mult idők legkiválóbb alakjainak emléke*, olvassa Krécsy Anna. 11. *Éljen a király*, Gerecztől, szavalja Szalay H. 12. *Királyhymnus*, énekli a kar. 13. *Magyarország*, szavalja Pados E. 14. *Szózat*, énekli a kar.

E műsorozat majdnem minden pontját élénk tapssal jutalmazta a közönség, mégis külön is ki kell emelnünk a szavalásokat, melyek, kivált a 6—7 éves Gósz V., valamint Windisch Margit részéről leptek meg a jelenlevőket. A Rákóczy indulót gyönyörűen énekelte a kar. Végül elismerés illeti *Krécsy* Annát, ki „A mult idők legkiválóbb alakjainak emléke“ czimű rövid értekezését a mily keresetlen egyszerűséggel s a mellett mégis kedves költőiséggel megirta, ép oly szép hangon s természetes előadással olvasta is föl.

— **A negyedik vonat.** Vasutunk nyári menetrendének megváltoztatására vonatkozólag illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy a déli vasut igazgatósága, mely a negyedik vonat inditásában annak idején nagy előzékenységgel járt el és próbaképen már májusban járatott vonatot, — arra a tapasztalatra jutott, hogy az ily korán közlekedő 1609. és 1610. számu vonatokat az utasok alig használják. Nagyobb személyforgalmat e vonatokon csak május végével és junius elején mutatnak fel s ez a körülmény volt az, amely a nevezett igazgatóságot az azelőtt május 1-vel indított vonatoknak ezentul junius 1-vel történendő járatására indította.

— **Turisták közgyülése.** A magyarországi turista-egyesület kőszegi osztálya mult vasárnap tartotta *Szovják* Hugó elnöklése mellett évi közgyülését. A városháza üléstermében, mint kitüzött helyen elég szép számmal jöttek össze a tagok, meghallgatván a szokásos jelentéseket és javaslatokat. Letelvén pedig a 3 éves ciklus, melyre a tisztviselők mandátuma szólott, megválasztotta a közgyülés az *uj* tisztviselőket is. Az elnöki tisztet Freyler Lajosra, az alelnökit ujból Somogyi Miklósra ruházták. Ugyancsak ujból megválasztották: Kőszegi Józsefet titkárrá, Waisbecker Edét pénztárossá, Windisch Antalt útnagygyá. A választmányt részint a régi, részint uj tagokból állították össze. Névsora ez: Czeke Gusztáv, Czike Ferencz, Draskovits Imre, dr. Dreiszker József, Freyberger Sándor, Fay Ede, Hercz Ödön, Hammer Gyula, Horváth Mátyás, Major János, Németh Imre, Paller András, Pfeffel János, Pötzelberger Károly, Róth Sándor, Szovják Hugó, Simon Tádé, Steierlein Gábor, Tipka Ferencz, Wittinger Antal.

— **Adókivetés.** A III. osztályu kereseti adó kivetését f. évi április hó 18-án fejezték be a városházán. A kivető bizottság, mely előtt a kincstárt dr. *Huszár* Pál előadó képviselte — mint értesülünk — elég simán bonyolította le az eléje került ügyeket.

— **Búzaszentelés.** Holnap, szent Márk napján, körmenet indul a búzaföldekre. Ezuttal a határ felső végén, a sz. Jánoshid közelében levő földeken végzik a búzaszentelést.

— **A tavasz pompaja.** Amit a tavasz kellemeiből csak nyujthat, azt megtalálja az ember most a szabad természetben: madárdalos ligeteket, virágbokrétás dombtetőket, nyüzsgő életet mindenfelé. Szépen szabott vidékünk a tavasz pompájában ékeskedik s kár, ha valaki közönyös mindama szép iránt, ami odakünn kinálkozik.

— **Lázangó tanonczok.** Iparos tanonczainknak nem jó a hirük, az bizonyos; de hogy annyira megfeledkeznek magukról a jó inasok és egész lázongásba törjenek ki, annak okát nem kereshetjük másban, mint abban a gyönyörüséges állapotban, a melyben az iskola ez idő szerint sínlődik. Egy készületlen ember végzi a tanítás nagyobb részét, melyben nagyon természetesen nincs köszönet. A közoktatásügyi miniszter rendelete sem segíthetett a bajon, mert a helyi bölcsesség és hatalom nagyobb egy miniszterénél. Hanem hát az a gyerek, az átlát a szitán, azt ügyefogyottsággal nem lehet sem oktatni, sem fékén tartani. Mutatja ezt az a csendőri beavatkozás, melynek a napokban is sokan tanui voltak. Szégyeljék magukat azok, akik az ilyen állapotokat csak egy perczig is eltűrik.

— **Városi épületek javitasa.** A város az utóbbi időben nagyobb figyelemre méltatja az ö oszerü épületeit. Javíttatja itt-ott s azokban a közegészségi követelményeknek is iparkodik megfelelni.

— **Uj fürdőnév.** Az *uj-fürdő*-t megfosztották eddigi nevétől s *Gyöngyös-fürdő*-re keresztelték. Tulajdonosa, *Leitner* Nándor olyan változtatásokat és javításokat eszközöltetett a telepen, hogy éppen most viselhetné a fürdő méltón az előbbi, az *uj* nevet, mégis uj elnevezést kapott s azt igen helyesen, mert jobban megfelel a tényeknek. Ez a régóta keresett hely, melynek különösen kert-része oly kellemes, bizonyosan nagyban vonzza ezután is a közönséget egy kis üdülésre.

— **Kertmegnyitás.** A Gyöngyös-fürdő (uj-fürdő) szépen gondozott kertjét május hó 1-én nyitják meg zene mellett. Hogy a kert látogatását tömegessé tegye, a telep bérlője nem szed belépő-díjat és azon is lesz, hogy a nagyok egyebek között jó tekepályán, az apróságok pedig ujonnan felállított hintákon találjanak kellemes szórakozást.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: Özv. Szép Józsefné után a (2093—2094) hsz. 430 frt vételárban Preisz Ferencz és neje javára.

)(**Jotekonyczelu államsorsjáték.** Mint az előző években, ez idén is nagy jótékonyczélu államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tiszta nyereményeiben következő jótékonyczélu intézmények részesednek: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére letesítendő alap, 2. a czirkveniczai László gyermek kórház, 3. a zólyom-lipcsei Gizella munkás árvaház, 4. a Józsefegyesület, 5. az erdővidéki (Barót) közkórház, 6. a budapesti Klotild szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehérkereszt-egylet. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 150.000 korona, az összes nyeremények 365.000 koronára rugnak. Sorsjegyek à 2 frtért kaphatók minden só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytőzsdében. A huzás f. évi junius hó 30-án történik.

)(**Dr. Johnsen**, hires orvos hagyatéka azon reczept, mely szerint a Dr. Johnsen kenőcs készül. E szer használatának leirását ingyen küldi meg a Zoltán-féle gyógyszertár (Budapest, Széchenyitér) mindazon csuz és köszvényes betegeknek, kik czímeiket beküldik. Az elismerő levelek ezrei bizonyítják a szer páratlan csodás hatását.

)(**Magyar osztalysorsjaték sorsjegyeket** eredeti árakon ad el a Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete, Budapesten. Az itt vásárolt sorsjegyekre esett a legtöbb fő- és melléknyeremény. Ezen intézet csak a tőle vett és a czégével ellátott nyerősorsjegyeket váltja be. A sorsjegyeket utánvétellel is küldik. Mielőbbi megrendelés már azért is ajánlatos, mert a kereslet rendkivül nagy.

)(**A magyar kir. szab. osztálysorsjáték** igazgatósága lapunk mai számában közzéteszi a II. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

)(**Fontos tudnivaló.** A gyomorkatarrus egyike a leggyakoribb betegségeknek, melynél, ha nem nyulunk azonnal jónak elismert szerhez, igen gyakran sulyos utóbajok állanak be. Egy bevált háziszer a gyomorkatarrus ellen dr. Rovas életbalzsama. Valódi minden gyógyszertárban és B. Fragner főraktárában (Prag, 203-III. kapható.

)(**Kitüntetett magkereskedő.** Szép kitüntetés érte a magyar kereskedővilág legkiválóbb tagjainak egyikét: Mauthner Ödön magkereskedőt, a ki rendkivüli iparkodásával és üzleti szolidságával világhirt szerzett a magyar magvaknak és a magyar kereskedelmet oly magaslatra emelte, hogy nemcsak kiállja a versenyt a külfölddel, hanem azt egy tekintetben felül is mulja. Mauthner Ödönt az orosz czár kitüntette a Szent Anna-rend III. oszt. rendjével, ama érdemeinek megjutalmazásául, a melyeket Mauthner a pétervári kertészeti kiállításon szerzett. A pétervári kertészeti egyletben, mely az orosz előkelő társaság legkiválóbb alakjait és gazdászati kitűnőségeit sorozza tagjai közé, Mauthnernek személyesen is nagy a népszerüsége, annyival inkább becses tehát a kitüntetés, melyben az érdemes kereskedő most részesült.

)(**Pénz kormányozza a világot!** Könnyü és biztos módot nyujt az együttkormányozásnoz a m. kir. szabad osztálysorsjátékban való részvétel, melynek főelárusítói Fehér Lajos és Társa Budapest, Gizellatér 5. szerencsesorsjegyek legpontosabb szállításáról biztosítanak. A Fehér Lajos és Társa czég a legjobb hirnévnek örvend, ennélfogva ajánlatos, hogy a most kezdődő uj sorsjátékhoz a megrendelésekről ezen czégnél idejekorán gondoskodjunk, miután a sorsjegykészlet a nagymérvü érdeklődés folytán apad. Egyebekben felhívjuk olvasóink figyelmét Fehér Lajos és Társa lapunkban foglalt mai hirdetésére.

Irodalom és művészet.

— **Hangos szóval** kürtölik némely lapok világgá nem magasztalható voltukat s ezáltal igyekeznek olvasó közönségre szert tenni; ám ha nem nyujthatják azt, amit igérnek rövid időn elmulnak. Nem így tesz a „Képes Családi Lapok“ képes szépirodalmi hetilap, mely mindazt adja olvasóinak, amit igér, sőt ennél még többet is és csak így magyarázható meg az a ritka szép idő, melyet ez a lap eddig is már elért. A „Képes Családi Lapok“ jelenleg a huszadik évfolyamban jelenik meg, s ez idő alatt a magyar olvasóközönség megszerette annyira, hogy ma már jóformán alig van Magyarországon oly intelligens család, melynek asztaláról a család e régi szinte bizalmas barátja hiányoznék, mely szórakoztat, tanácsol és gyönyörködtet. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest V., Vadász-utcza 14. szám).

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udv. szállító) Zürichben.

*Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Nyilt-tér.*)

Alapittatott 1841. évben.

A Pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzlete

Alaptőke: 15 millió forint. **Budapest** V, Dorottya-utcza 1. Tartalék-alap: 11 millió forint.

elad a II-ik sorsjáték I-ső osztályára érvényes

Magyar osztálysorsjegyet

1/1 6 frt, 1/2 3 frt, 1/4 frt 1.50, 1/8 75 kr.

a pénz beküldése, vagy utánvétel mellett.

Minden vásárló megkapja a **hivatalos tervezetet.**

Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank bélyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések **postafordultával** kéretnek, mert a készlet máris fogytán van.

Köztudomású, hogy az első sorsjátékaal a legtöbb fő- és melléknyeremény az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

*) Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Közgazdaság.

Egy olcsó és kitünő nyári takarmány.

A gazdának oda kell törekednie, hogy azon takarmányokhoz, melyek megszáritva értékükből nem veszítenek s így télire eltarthatók, minél kevesebbet használtasson fel a nyár folyamán, vagyis törekednie kell, hogy nyáron olyan takarmányokkal lássa el állatállományát, mely nagy terméshozamot ad s melynek előállítása sok kiadással nem jár. A szántóföldeken kell tehát e czélból takarmányféléket termesztenie s az itt termesztett takarmányfélék közül mint nyári takarmánynak határozottan legnagyobb jelentősége a csalamádénak van.

A zöld csalamádé valamennyi mesterséges takarmányfélét túl szárnyalja nem annyira minősége, mint inkább azon körülmény miatt, hogy igen nagy tömegü s helyes kaszálás mellett igen izletes takarmányt szolgáltat s hogy előállítása semmi különös nehézséggel nem jár. Vannak ugyan sokan, kik azt tartják, hogy a csalamádé nem sokat erő takarmány, mert nagybani termelése gyors magfásodása miatt kivihetetlen. Ez állítás azonban nem felel meg a valóságnak, mert a megfásodást könnyen el lehet kerülni, ha kétféle csalamádét termesztünk, t. i. korait és késeit s ha ezt sem vetjük el egyszerre, hanem csupán a majd mutatkozó szükséglethez mérten, részletben. Ilyen módon állandóan biztosíthatjuk állataink részére a nyári zöld takarmányt. Természetesen a csalamádé nem ad egymagában az ökörnek annyi erőt, hogy nehéz munkaközben is jó húsban maradjon, de a tehén sem adja a kizárólag csalamádén való tartás mellett a lehető legtöbb tejet. Azért is a csalamádé mellett luczernát, lóherét, vagy egyébb értékesebb takarmányt is kell etetni, ilyen módon azután a legnehezebb munkát is el fogja birni az ökör.

Korai csalamádénak leginkább a székely tengerit, későinek a lófogu tengerit szokás vetni. A fajtán kívül a csalamádé értékét a vetés milyensége is befolyásolja, amennyiben a tapasztalatok szerint sürü vetés mellett mindíg értékesebb és jobb takarmányt szolgáltat, mint ritka vetés mellett. Sürü vetés mellett a takarmány mennyisége is mindíg több s különösen nagyobb mennyiségü, azaz értékesebb levélrész. Egyébként a mennyiso-

get a trágyázás is nagyban befolyásolja, mert a csalamade nemcsak megtűri, de határozottan meghálalja a trágyázást. Jó erőben levő talajt kíván, olyant, mely könnyenfelvehető tápanyagokban bővelkedik. E könnyen felvehető növényi tápanyagokat legegyszerűbben műtrágyák segélyével adhatjuk meg, melyek közül kissé kötöttebb talajon a chilisaletrom, lazább talajon a kénsavas ammon és ezenkívül mindkettőn a szupercfoszfat. Előbbiekből kat. holdanként 40—45 kgot szórhatunk el tavaszszal, az utóbbiból pedig 120—150 kgot őszszel.

Vetésének ideje áprilistól május derekáig tart s amennyire késő őszre is ohajtjuk magunkat biztosítani, leghelyesebb a vetést megszakítással 7—10 napi időközökben végezni, megfelelő korai és késői fajtak felhasználásával. 10 cm. sortávolság mellett körülbelül 120 liter vetőmag szükséges melynek elvetése után a földet könnyű hengerrel megjártatjuk. Kikelés után egy boronálás igen jó hatású.

Kaszálásának idejét a buga megjelenése határozza meg. A kaszálással kesni nem jó, mert a minőség silányabb lesz és az állatok sem fogyasztják jól.

Gabnaárak.

Buza	100 kilo	12 frt.	70 krtól	— frt.	— krig.
Rozs	„	9 „	40 „	— „	— „
Árpa	„	9 „	10 „	— „	— „
Kukoricza	„	6 „	40 „	— „	— „
Zab	„	6 „	50 „	— „	— „

Hirdetések.

Hirdetmény.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindíttatik

a XX ik magyar királyi államsorsjáték,

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a czirkvenczai „László"-gyermekkórház, 3. a zólyom-lipcsei „Gizella" munkás-árvaház, 4. a Jószív-egyesület, 5. az erdővidi (Baróti) közkórház, 6. a budapesti „Klotild" szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nő egylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Keresztegylet részesítessék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365.000 koronára rúgnak**, és pedig:

1 főnyeremény		150.000 kor.	10 nyeremény	á 1.000 kor.	
1	„	50.000 „	20	„	500 „
1	„	20.000 „	50	„	100 „
1	„	10.000 „	100	„	50 „
2 nyeremény	á	5.000 „	1000	„	20 „
5	„	2.000 „	6500	„	10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1898. évi junius hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, tőzsdeház, félemelet, a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyárusító közegnél.

Budapesten, 1898. április hó. M. kir. lottó-igazgatóság

Az egészség fentartására, az életnedvnek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismert és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felhűfögés, vértolódás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul.

Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbízható háziszerévé lett a népnek.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üv. 50 kr. Postával 20 krral több.

Prágai házi kenőcs

több ezer hála-nyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél, szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az úgynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít.

A hol már genyedés mutatkozik, ott a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéreti és kigyógyítja.

Egy szelencze ára 25 és 35 kr. Postával 6 krral több.

Fragner B. gyógyszertárából Prágában 203-III.

Óvás! Hamisítás elkerülés végett mindenki kérje a valódi készítményt a Fragner B.-féle gyógszertárból Prágában és figyeljen, hogy a csomagolásnak minden oldala „Dr. a Rosa-féle életbalzsam" ide nyomott kerek védjegye látható, ellenben a „prágai házi-kenőcs" csomagolásának minden oldalán az ide nyomott háromszögű védjegy látható. — Hamisítások bejelentésekért mindenki díjat kap.

Elismerő okiratok ezrel bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Raktárok az alábbi gyógyszertárokban: TÖRÖK J., ETGER A., THALMAYER SEITZ és KOCHMEISTER utódai Budapesten és Kőszegen FLODERER JENŐ-nél, belváros (Csacsinovits-féle gyógyszertár).

A készitő föraktára: **FRAGNER B.** gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 203. sz.; a Sporner-utcza sarkán.

Posta-küldemények azonnal.

Egy 50.000 nyeremény. 100.000 sorsjegy

Ezen sorsjáték 6 osztályra osztott össznyereménye a következő:

	korona		korona
1 Jutalom nyeremény	á 600,000	1 nyeremény	á 25,000
1 nyeremény	„ 400,000	7 „	„ 20,000
1 „	„ 200,000	3 „	„ 15,000
2 „	„ 100,000	31 „	„ 10,000
1 „	„ 90,000	67 „	„ 5000
1 „	„ 80,000	3 „	„ 3000
1 „	„ 70,000	432 „	„ 2000
2 „	„ 60,000	763 „	„ 1000
1 „	„ 40,000	1238 „	„ 500
5 „	„ 30,000	90 „	„ 300

31700 nyeremény á **200** kor. 3900 nyeremény á **170** kor. 4900 nyeremény á **130** kor. 50 nyeremény á **100** kor. 3900 nyeremény á **80** kor. 2900 nyeremény á **40** kor., összesen

50.000 nyeremény

13.160.000 kor. összegben.

Bihari Ede

Magy. Kir. szabadalmazott

osztály-sorsjáték

főelárusító helye.

Elküldök utánvétellel vagy a betétösszeg előleges beküldése ellen (postautalvánnyal vagy ajánlott levelben)

I. osztályu eredeti sorsjegyet

egy egész	egy fél
6. frt	3. frt
egy negyed	egy nyolczad
1.50 frt	—.75 kr.

A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeltetik. A húzásjegyzéket mindjárt a húzás után felszólítás nélkül beküldöm.

Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával megbizottt főelárusitónak

BIHARI EDE BUDAPEST, Kerepesi út 20. beküldni.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

Egy millió korona.

Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalmazott hygienikus asbest talpbetét

Egy találmány, mely hosszas kisérletek és fáradságok eredménye hivatva van, hogy az emberi test leglényegesebb részét megóvja a meghűléstől. Nincs többé **tyukszem, borkemenyedés, lábfeltörés, lábszag**, meg van védve **hideg vagy meleg és lábizzadás** ellen az, ki czipőjét **Dr. Högyes-féle szabadalmazott** Asbest talpbetéttel látja el. Csúzban szenvedőknek és köhögésre ingerülteknek megbecsülhetlen értékű.

Az asbest talpbetétet kitűnősége legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a magy. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállittatott. Ára páronként 1 frt 20 kr., gyermekeknek 60 kr. Szétküldés csakis utánvétellel.

Felvilágosítások és prospectusok ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság
Budapest VI., Sziv-utcza 18.

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknél és bántalmaknál használható állandó sikerrel: **csipő fájás, idegtájdalom, helybeli csuz, hátszaggatás, hátgyöngeség, hátgerincz bántalmak, hörghurut, asthma, megrándulások, idegbántalmak, az izületek bénasága** stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 75 kr. Föraktár: Gyógyszertár a „Nádor"-hoz Budapest, VI., Váczi körut 17.

Kapható eredeti áron **Kőszegen:**

Floderer Jenő

gyógyszerész urnál

(Csacsinovits-féle gyógyszertár.)

Gara és Társa

a m. k. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

Budapest, Károly-körut 11.

A nagy m. k. osztálysorsjáték első osztályának húzása május hó 11. és 12-én lesz. Ezen hat osztályból álló sorsjátéknál ismét több milliót fognak nyerni. Az első osztályu tervszerü betét

egy egész	sorsjegyért	6 frt — kr.
egy fél	sorsjegyért	3 frt — kr.
egy negyed	sorsjegyért	1 frt 50 kr.
egy nyolczad	sorsjegyért	— frt 75 kr.

Rendelmenyeket azonnal eszközünk.

Gara és Társa a m. k. szab. osztálysorsjáték főelárusitói Budapest, Károly-körut 11.

Ifj. Kotzó Pál

Budapest, V. kerület Lipót-körut 18. szám.

A t. cz. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre irodáját

V. ker., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszinház mellett, a nyugoti pályaudvar Margithid közelébe) helyezte át.

Fentartotta azonban a **VIII. ker., Szentkirályi-utcza 19. sz. műhelyt és az V. ker., Lipót-körut 8—10. sz. a.** raktárhelyiségeit.

A közönségnek további pártfogását kérve, ajánlja Garrett legujabb szerkezetü **compound gőzmozgonyait, félstabil és stabil alakban,** a melyek 40% tüzelőanyag megtakaritással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél dobsinekkel, toldást nem igénylő szalmarázókkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lóvas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, répavágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek.

Tenyészállat-árverés.

Folyó évi május hó 13-án reggel 10 órakor

Kámonban

(Vasvármegye),

mely **Szombathelytől** alig egy kilométernyire fekszik, gazdasági rendszer változása folytán, **Reiszig Alajos ur** tulajdonát képező, gondos és czéltudatos tenyésztési irány folytán teljesen konszolidált, **tiszta vérü, az országos törzskönyvbe bevezetett Siementhali tenyészde** nyilvános árverésen, készpénzfizetés mellett, el fog adatni és pedig eladásra kerül: **32 drb részint borjas és hasas tehén és üsző, 14 darab fiatal üsző és 8 darab bika-borju.**

Felvilágositást nyujt a **TULAJDONOS**

Kámonban, n. p. Szombathely

(Vasmegyében.)

Üzlet-megnyitása.

Alulirottnak ezennel van szerencséje Kőszeg és környéke n. é. közönségének b. tudomására juttatni, hogy a mai napon **Köszegen, városkör 78. sz.** (Kluge kékfostő üzlethelyisége mellett)

épitő- és mű-bádogos üzletet

nyitott, hol minden a szakmájába vágó munkákat pontos és a legolesóbb árak mellett elkészit.

Hosszu éven át nagyobb városok üzleteiben szerzett tapasztalataim azon reményre jogosítanak, hogy a szakmába vágó bárminő követelményeknek mindenkor képes leszek megfelelni.

A nagyérdemü közönség pártfogásst kérve,

maradok kiváló tisztelettel

Pertorini Rezső.

1.000,000 korona
Egy millió

n y e r h e t ő.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztnlysorsjaték

50 000 nyereményenek jegyzeke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény

1.000.000 Egy millió Korona

A nyeremények következő-leg vannak beosztva.

Nyeremények :		Korona :
1	á	600 000
1	„	400 000
1	„	200 000
2	„	100 000
1	„	90 000
1	„	80 000
1	„	70 000
2	„	60 000
1	„	40 000
5	„	30 000
1	„	25 000
7	„	20 000
3	„	15 000
31	„	10 000
67	„	5 000
3	„	3 000
432	„	2 000
763	„	1 000
1238	„	500
90	„	300
47350	„ 200, 170,	130
	100, 80. 40	korona.

50 000 nyer. és jutalom, 13 160 000 korona értekben, melyek hat os tályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékban

a sorsolási programm szerint egy millio koronát, tehát hatalmas összegü készpenzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; annálfogva ezen osztalysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyujt; és pedig

100.000 eredeti sorsjegy **50.000** penznyereményt.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzekben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midön is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizettetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 frt	— kr.
Fél	„	3 „	— „
Negyed	„	1 „	50 „
Nyolczad	„	0 „	75 „

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyeket az első huzásbani érvénynyel. Kivánatra utánvéttel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeménybez az eredeti huzási programmot is megküldjük és minden huzás tövölük azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran sereseket kockáztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennélfogva kockáztassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőket nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehat ajánljuk, hogy a rendelmenynyel ne késsunk és kérjük azokat, lehetöleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb f. évi május 11-ig.

a midön a huzás napja van, huzzánk beküldeni.

Fehér Lajos és társa

a magy. kir. szab. osztálysorsjatek főelarusitoi

BUDAPEST,

Gizella-tér 5. sz.

PSERHOFER J. vrtisztitó labdacsai,

azelött **„általános labdacsok“** név alatt; mely utóbbi teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna.

Evtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség és hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is; igy sápkórnál, idegességből származó fej ájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmát sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekok által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.**-féle, az **„arany birodalmi almához“ czimzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készittetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül. Az összeg előzetes beküldésénél bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

☞ **NB.** Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsok a legkülönfelébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással, fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással, vörös szinben van ellátva.

A számtalan hálairatból, melyet a labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köla, 1891 aprilis hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismet 15 tekercset az ön felülmulhatlan vertisztitó labdacsaiból utanvetellel. Fogadja az uton a legmelyebb köszönetemet labdacsai csodahatasaert.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köla, Lindenthal.

Hrasche, Flodnik mellett, 1887, szeptember 12.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezeim közé kerültek, melyeknek hatasat ezennel megirom: En gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkatéteni valtam többe képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten adja meg Önt ezert ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen kifognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésere segitségül szolgaltak.

Katics Teréz.

Bére-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynenem nevében. Az illető 5 évén át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midön véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vertisztitó labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Ofohl mellett, 1893. márczius 27.

Tekintetes ur! Alulirott ismetelten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. Ugy nem mulaszhatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedöknek legmelegebben fogom ajanlani. Ezen hálairatom alkalomszerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886. október 8.

T. ur! Felkárem, miszerint az ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodalatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni, a midön legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Bernhardi alpesi-fü liqueur. **Bernhard W. O-tól Bregenzben.** ¼ üveg 2 frt 60 kr. ½ üveg 1 frt 40 kr., ¼ üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Angol csodabalzsam, **Pserhofer J.-től** egy üveg 50 kr.

Fagybalzsam, **Pserhofer J.-től.** Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraeparatumok, Kitünő szer gyomor- és bélbetegségeknél.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., ¼ liter 85 kr.

Golyva-balzsam, **Pserhofer J.-től** kitünő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Elet-esszenczia (prágai cseppek) **Pserhofer J.-től** megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifünedv, **Pserhofer J.**-től egy általánosan ismert kitünő háziszer, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. Egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Tannochinin hajkenőcs **Pserhofer J.-től.** Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobban elismerve. Egy elegáns kiállitott nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz **Steudel tanartól.** Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. Egy tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztitó-só **Bullrich A. W.-től.** Kitünő házis er a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereztetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközoltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekintketők, melyek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással vörös szinben van ellatva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntettetik.

Pserhofer J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ Bécs, I. Singerstrasse 15.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, **fajdalomcsillapito bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, **nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy** háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üvegет „**Horgony**“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

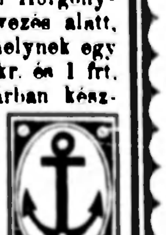

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Elárusitó Köszegen: Floderer Jenő gyógyszerész (Csacsinovits-féle gyógyszertár).

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Második magyar királyi szab. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgáltak, azok a főárusítóknak elárusitás végett kiadattak.

A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Első osztály. *Betét 12 korona.* Huzás: 1898. május 11. és 12-én.

Nyeremény		Korona	
1	á	60000	
1	á	20000	
1	á	10000	
1	á	5000	
3	á	2000	6000
5	á	1000	5000
8	á	500	4000
30	á	300	9000
50	á	100	5000
2900	á	40	116000
3000	nyer.	Kor.	240000

Második osztály. *Betét 20 korona.* Huzás: 1898. junius 7. és 8-án.

Nyeremény		Korona	
1	á	70000	
1	á	25000	
1	á	10000	
1	á	5000	
3	á	3000	9000
5	á	2000	10000
8	á	1000	8000
20	á	500	10000
60	á	300	18000
3900	á	80	312000
4000	nyer.	Kor.	477000

Harmadik osztály. *Betét 32 korona.* Huzás: 1898. julius 6. és 7-én.

Nyeremény		Korona	
1	á	80000	
1	á	30000	
1	á	20000	
1	á	15000	
3	á	10000	30000
5	á	5000	25000
8	á	2000	16000
10	á	1000	10000
70	á	500	35000
4900	á	130	637000
5000	nyer.	Kor.	898000

Negyedik osztály. *Betét 40 korona.* Huzás: 1898. augusztus 3. és 4-én.

Nyeremény		Korona	
1	á	90000	
1	á	30000	
1	á	20000	
1	á	15000	
3	á	10000	30000
5	á	5000	25000
8	á	2000	16000
10	á	1000	10000
70	á	500	35000
3900	á	170	663000
4000	nyer.	Kor.	954000

Ötödik osztály. *Betét 32 korona.* Huzás: 1898. augusztus 24. és 25-én.

Nyeremény		Korona	
1	á	100000	
1	á	30000	
1	á	20000	
1	á	15000	
3	á	10000	30000
5	á	5000	25000
8	á	2000	16000
10	á	1000	10000
70	á	500	35000
3900	á	200	780000
4000	nyer.	Kor	1061000

Hatodik osztály. *Betét 24 korona.* Huzás: 1898. szeptember 14–október 13-ig.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Korona

1,000,000 (egy millió)

A melyik ezen 480 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.

1	jutalom kor.	600000	600000
1	nyer. á	400000	400000
1	á	200000	200000
1	á	100000	100000
1	á	60000	60000
1	á	40000	40000
2	á	30000	60000
3	á	20000	60000
20	á	10000	200000
50	á	5000	250000
400	á	2000	800000
720	á	1000	720000
1000	á	500	500000
27800	á	200	5560000
30,000	nyeremény és jutalom	Korona	9,550,000

Az I. osztály huzása 1898. május hó 11. és 12-én lesz. A huzások a **Magyar királyi ellenörző hatóság** és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1898. április 15-én.

Magy. Kir. Szabad. Osztálysorsjáték Igazgatósága: Lónyay, Hazay.

Hogy mindentévedés elkerülve legyen, szentul ezen hatoságilag bejegyzett védjegyet használom.

Egyedül valódi angol

balzsamot

(Tinctura balsamica)

nagyban és kicsinyben szállít

THIERRY A.

gyógyszerész

Pregrada Rohits mellett

hatóságilag engedélyezett és törvényesen bejegyzett

balzsam-gyára

szállít.

Valódi csak ezzel a kereskedelmi törvényszék bejegyezte

zöld védjegygyel

Balzsamom teljes csomagolása a minták törvényes védelmében van.

A legrégibb, leghatásosabb, legolcsóbb és legjobb népies háziszer mell- és tüdőfájdalmak, köhögés, köpet, gyomorgörcs, étvágyhiány, rossz íz, rossz szagu lehelet, felböfögés, gyomorégés, felfuvódás stb. ellen ugy belsőleg, mint külsőleg alkalmazható fogfájás, szájrothadás, fagydaganatok, égési sebek stb. stb. ellen.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendeljünk ezen a cimen: **An die Balsamfabrik des Apothekers A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.**

Az Magyarország és Austria bármely postaállomására levéllel együtt portómentesen küldve:

12 kis vagy 6 duplaüveggel . . . . 4 korona

60 „ „ 30 „ . . . . 13 korona

Bosznia és Hercegovinába 30 krral drágább.

Hamisitókat és utánzókat, valamint hamisitott gyártmányok árusitóit a védjegytörvény szigoruan üldözi.

Schutzengel-Apotheke

des A. THIERRY in PREGRADA

Egyedül valódi

Százlevelü rózsakenőcs

(Balsamsalbe ex rosa centifolia).

A jelenben a legerősebben ható kenőcs.

Nagy antiszeptikus értéke van. Kitünően meggátolja a gyuladást Bármely régi külső bajnál és sebnél határozott eredményenyel van legalább is javulást és fájdalmak enyhülését idézi elő.

Két adagnál kevesebbet nem küldenek s a széjjelküldést csakis előleges fizetés vagy utánvéttel eszközlik. 2 tégely ára bérmentesen küldve és már betudva a szállítólevél és csomagolással 3 korona 60 fillér.

Óvakodjanak ezért nélkül való hamisitások vásárlásától és jól tessék ügyelni, hogy minden tégelyen beégetve legyen a fent látható védjegy és a cég cime: „**Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada.**“ Minden tégely használati utasításba van csomagolva. Százlevelü rózsakenőcsöm hamisitóit és utánzóit a védjegytörvény értelmében törvényesen és szigoruan üldözöm, valamint a hamisitványok terjesztőit is.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül csak teljünk ezen a cimre: **An die Schutzengel Apotheke und Balsamfabrik des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.**

A széjjelküldés csakis előleges fizetés vagy utánvéttel eszközöltetik.

Posztószétküldés csak privátoknak.

Egy vég 3 10 méter hosszu teljes uri öltöny ára csak	frt 3·10 jó frt 4·80 jó frt 7·50 finom frt 8·70 finom frt 10·50 legfinomabb frt 12·40 angliai frt 13·95 kammgárn	valódi gyapjuból.

Egy vég egy fekete szalonöltönyhöz 10 frt.

Felöltő szövetek 3 frt 25 krtól méterenként fölfelé; Loden bájos szinekben 1 vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr.; peruvien és dosking, állami-, vasuti tisztviselőknek- és Richter-Talar-szövetek; legfinomabb kammarn és cheviotoknt, ugyszintén egyenruha-szövetek a pénzügyőrség és csendőrség részére stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztógyári raktár **Kiesel-Amhof Brünnben.**

Minták ingyen és bérmentve. Mintahü szállítás.

Figyelemremeltó! A n. é. közönség különösen arra figyelmeztetik, hogy szövetek közvetlen helyről való beszerzése esetén sokkal olcsóbban állitanak, mint a közvetitő kereskedelem utján. A Kiesel-Amhof brünni cég az összes szöveteket valódi gyári áron küldi szét és nem számitja hozzá a magánvevőt annyira megkárosító ugynevezett szabóengedményt.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1·35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerübb beeresztő szer kemény padló számára. 1 kocsóg ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.

1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdóasztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnani befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Unger József czégnél Kőszegen.

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyerereémény legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő

Készpénzben fizetendő

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	00000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	00000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
81	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összesen	13.160,000

melyek 6 huzasban sorsoltatnak ki.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000,000

korona.

A második nagy **magy. kir. osztálysorsjáték** nemsokára ismét megkezdődik és

100.000 sorsjegyre ujból **50.000 nyeremény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, amint már általánosan ismeretes, **óriasiak**.

Szives mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerü **eredeti árban** és pedig:

egy **egész**	I-ső osztályu eredeti sorsjegyet	6.— frt
„ **fél**	„	3.— „
„ **negyed**	„	1.50 „
„ **nyolczad**	„	—.75 „

küldünk szét **utánvéttel**, vagy **a pénz előleges beküldése ellenében**.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig dijtalanul állanak előre is rendelkezésére. Amint ismeretes, a huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett **főárudánknak** az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már **az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100.000, 30.000, 5000,** valamint számos **2000, 1000, 500** és **300 koronás nyereményt nyertek főárudánkban**, melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II-ik magy. kir. osztálysorsjáték I-ső huzásához a megrendeléseket **mielőbb hozzánk juttatni**. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztályu huzás előtt az első osztályu sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály huzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhettük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 29-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben igérhetjük ezek biztos eszközlését.

Török A. és Tsa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitói

Budapest. V., Váczi-körút 4/A.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.